

متن پرسش

سلام عیکم با توجه به مبحث «حرکت جوهری» روشن می شود که همه حرکات و انفعالات هستی تدریجی و تکاملی است اما آیه ۱۷۵ سوره اعراف خبر از واقعه ی می دهد که شخصی اگر چه در سیر تکاملی مستحق «نزول آیت های حق» بر قلب خود شده بود اما گویی فقط و فقط با یک گناه (ظاهراً زنا) از عالم خود خارج شده به گونه ی که جزء «غاوین» می شود در ایه بعد (۱۷۶ اعراف) تصریح دارد که علت این امر تبعیت شخص از «هوای نفس» بود حال سوال دوم این است که چگونه شخصی که هنوز هوای نفس دارد می تواند خزینه اسرار غیب یا «آیت های خدا» باشد؟

متن پاسخ

علیکم السلام باسمه تعالی می فرماید: «وَأْتِلْ عَلَيْهِمْ نَبَأَ الَّذِي آتَيْنَاهُ آيَاتِنَا فَانْسَلَخَ مِنْهَا فَاتَّبَعَهُ الشَّيْطَانُ فَكَانَ مِنَ الْغَاوِينَ» برای مردم داستان آن کسی را بگو که آیاتی از خود را به او دادیم و از حقایقی برای او پرده برداشتیم و سپس آن ها را از او گرفتیم و از راه حق بیرون آمد و شیطان هم دنبالش را گرفت و او گمراه شد. در آیه ی بعد می فرماید: «وَلَوْ شِئْنَا لَرَفَعْنَاهُ بِهَا وَلَكِنَّهُ أَخْلَدَ إِلَى الْأَرْضِ وَاتَّبَعَ هَوَاهُ فَمَثَلُهُ كَمَثَلِ الْكَلْبِ إِنْ تَحْمِلُ عَلَيْهِ يَلْهَثُ أَوْ تَتْرُكُهُ يَلْهَثُ ذَلِكَ مَثَلُ الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا فَاقْصِصْ الْقِصَصَ لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ» اگر می خواستیم به وسیله ی همین آیات او را به درگاه خود نزدیک می کردیم ولی ما چنین نخواستیم چون به زمین و دنیا چسبید و هوای خود را پیروی کرد و او مثل خوی سگ دارد و از آن دست بر نمی دارد، چه به او حمله کنی زبانش بیرون است و چه حمله نکنی زبانش بیرون است و این مثل افرادی است که آیات خدا را تکذیب می کنند و آن ملکه ی آن ها شده، پس آن قصه را مطرح کن بلکه تفکر کنند و از باطل بیرون آیند. با توجه به آیات فوق اولاً: عنایت داشته باشد که حرکت جوهری در امور مادی است و نه در امور مجرد. ثانیاً: هرکسی هوای نفس دارد منتها بعضی آن را کنترل می کنند و با دستورات شریعت الهی بر آن حاکم می شوند و در نتیجه حجاب ها به همان اندازه از قلب آن ها زدوده می شود، ولی اگر باز حکم شریعت را بر هوای نفس خود حاکم نکنند هوای نفس ظاهر می شود و قلب از مشاهده ی آیات الهی محجوب و محروم می شود. در شرح آیات؛ خلاصه ی فرمایش علامه طباطبایی «رحمة الله علیه» را آوردم تا راحت تر بتوانید در آیات تدبّر کنید و نتیجه بگیرید. موفق باشید